

2025-04-28

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.l6@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Några frågor om grundläggande fri- och rättigheter (SOU 2025:2)

Ju2025/00072

Sveriges Domareförbund har anmodats yttra sig över det rubricerade betänkandet.

Sveriges Domareförbund är ett yrkesförbund för domare. Förbundet ska företräda Sveriges domare i lagstiftnings- och rättskipningsfrågor, värna om domstolarnas självständighet och i övrigt bevaka frågor av betydelse för den dömande verksamheten.

Kommittén har föreslagit att det ska få föreskrivas att medborgarskap ska fråntas den som är medborgare i en annan stat och som har förvärvat medborgarskapet genom oriktiga eller ofullständiga uppgifter. Som kommitténs överväganden (se bl.a. s. 199 i betänkandet) måste förstås, krävs det att de oriktiga uppgifterna är ett resultat av en avsiktlig handling eller underlåtenhet av sökanden. Sveriges Domareförbund anser att det i departementsbehandlingen av kommitténs förslag bör övervägas om detta bör komma till tydligt uttryck i den aktuella paragrafen.

Enligt kommitténs förslag ska det även få föreskrivas att medborgarskap ska fråntas den som är medborgare i en annan stat och som har dömts för brott som allvarligt hotar rikets säkerhet. Med begreppet avses enligt kommittén främst brott mot straffbestämmelser som finns i 18, 19 och 22 kap. brottsbalken (se t.ex. s. 206 i betänkandet). Det vore enligt Sveriges Domareförbund önskvärt om det i lagstiftningsärendet ytterligare tydliggjordes vad som ligger i det aktuella begreppet.

Samma synpunkter gör sig gällande såvitt avser kommitténs förslag att föreningsfriheten får begränsas när det gäller sammanslutningar som ägnar sig åt allvarlig brottslighet för att uppnå ekonomisk eller annan otillbörlig vinning.

När det slutligen gäller kommitténs förslag att grundlagsfästa rätten till domstolsprövning och annan rättslig prövning, noterar Sveriges Domareförbund att syftet varit att inte åstadkomma någon annan ändring av rättsläget än att rätten till domstolsprövning ges grundlagsförankring (se bl.a. s. 70 i betänkandet). Enligt kommitténs förslag bör det alltså även fortsättningsvis vara möjligt för normgivaren att begränsa rätten till prövning i domstol. Frågan kan emellertid ställas om den föreslagna ordalydelsen – att var och en har rätt att få sin sak prövad av domstol eller av annat

oavhängigt rättskipningsorgan enligt bestämmelser som meddelas i lag – är fullt ut förenlig med det angivna syftet. Enligt Sveriges Domareförbund bör frågan bli föremål för närmare överväganden i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Detta remissyttrande har beslutats av förbundets styrelse.

Hanna Werth
ordförande